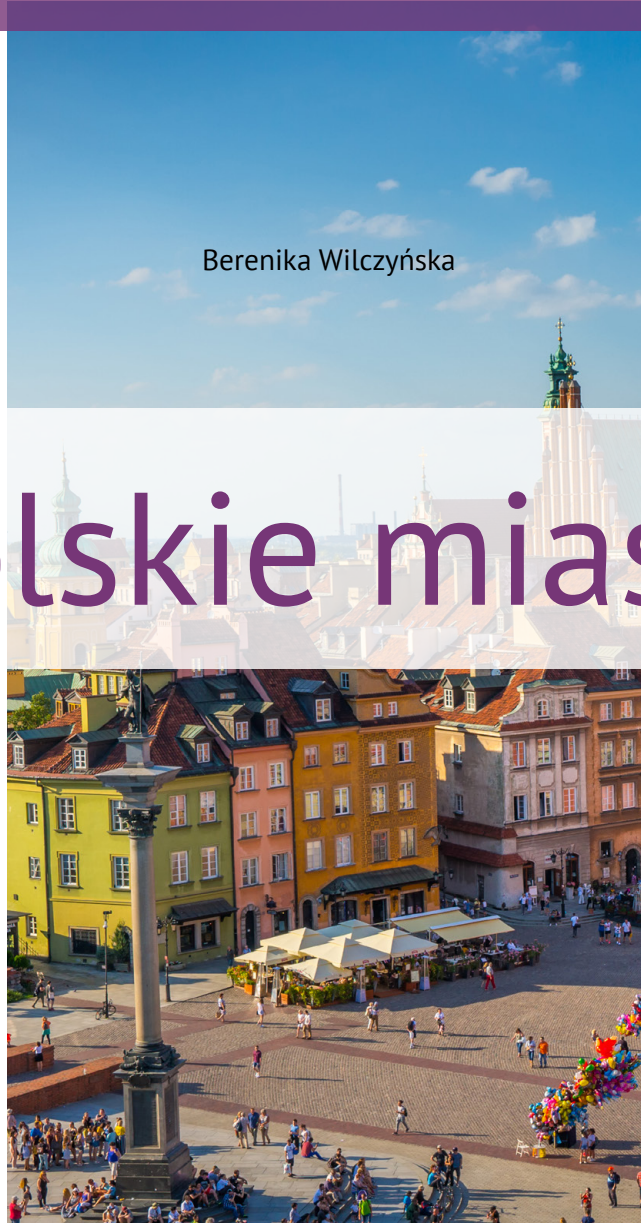

Berenika Wilczyńska

Polskie miasta

O KSIĄŻCE

Polskie miasta to e-book do nauki języka polskiego jako obcego (**od poziomu B1**), z którego można dowiedzieć się więcej o Polsce. Zawiera **15** opisów najważniejszych polskich miast i ich atrakcji turystycznych oraz związane z nimi ciekawostki. Do każdego tekstu o mieście dołączony jest quiz, historia opowiedziana przez obcokrajowca, lista słówek z wyjaśnieniami po polsku oraz ćwiczenie na rozumienie tekstu.

Z tej publikacji nauczysz się wielu słów i zwrotów oraz zobaczysz, jak ich używać w kontekście. Niektóre słówka celowo się powtarzają, aby można było je lepiej zapamiętać. Na końcu e-booka znajdują się odpowiedzi do quizów i ćwiczeń oraz słowniczek polsko-angielski.

Polskie miasta to publikacja przydatna także w biblioteczkę lektora języka polskiego jako obcego. Materiał można wykorzystywać podczas lekcji online.

O autorce

Berenika Wilczyńska jest autorką materiałów do nauki języka polskiego jako obcego. Współpracowała m.in. z Centrum Języka Polskiego i Kultury Polskiej dla Cudzoziemców POLONICUM Uniwersytetu Warszawskiego i Ambasadą Królestwa Hiszpanii w Polsce. Obecnie współpracuje z Uczelnią Łazarskiego w Warszawie jako egzaminatorka podczas egzaminów certyfikatowych z języka polskiego jako obcego. Na co dzień redaguje książki w języku polskim dla znanych polskich wydawnictw.

Wydanie 1

Autorka: Berenika Wilczyńska

Korekta słowniczka polsko-angielskiego: Agata Stawińska

Copyright © by Berenika Wilczyńska, 2022

Copyright © by HelloPolish, 2022

Copyright photos & illustrations © stock.adobe.com

ISBN 978-83-953496-7-6

ABOUT THE BOOK

Polskie miasta is an ebook for learners of Polish as a foreign language (**B1 level and up**), which provides lots of information about Poland. It consists of **15** descriptions of Polish towns and cities, their tourist attractions and some interesting facts about them. Every text is accompanied with a quiz, a story told by a foreigner, a list of words with explanations in Polish and a reading comprehension exercise.

This publication will help you learn many words and phrases, and see how to use them in context. Some words are intentionally repeated so that they can be memorised easier. At the end of the ebook you will find answers to the quizzes, some exercises and a Polish-English dictionary.

Polskie miasta is a useful publication also for Polish as a foreign language teachers. It can be used during online lessons.

About the author

Berenika Wilczyńska is an author of materials for learners of Polish as a foreign language, including HelloPolish podcasts. She has collaborated with institutions such as the Centre of Polish Language and Culture POLONICUM at the University of Warsaw and the Embassy of Spain in Poland. Currently she collaborates with Łazarski University in Warsaw as an examiner for state certificate examinations in Polish as a foreign language. Her day job involves editing Polish books for well-known publishing houses.

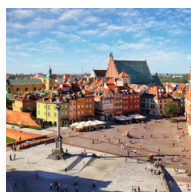
Wszystkie prawa zastrzeżone. Żadna część niniejszego e-booka nie może być kopiowana ani sprzedawana w jakiegokolwiek formie bez zgody właściciela praw autorskich.

All rights reserved. No part of this ebook may be reproduced or sold, in any form or by any means without permission of the copyright owner.

SPIS TREŚCI

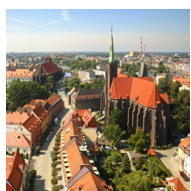
To jest Polska 4

WARSZAWA 5
 Quiz i ciekawostki 6
 Historia Johna: pobyt
 w Warszawie 7

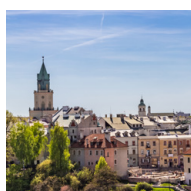
KRAKÓW 9
 Quiz i ciekawostki 10
 Historia Clary: pobyt
 w Krakowie 11

WROCŁAW 13
 Quiz i ciekawostki 14
 Historia Poliny: życie
 we Wrocławiu 15

ŁÓDŹ 17
 Quiz i ciekawostki 18
 Historia Stefano: życie
 w Łodzi 19

LUBLIN 21
 Quiz i ciekawostki 22
 Historia Lucasa: zwiedzanie
 Lubelszczyzny 23

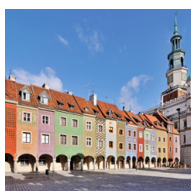
RZESZÓW, SANDOMIERZ I PRZEMYŚL 25
 Quiz i ciekawostki 26
 Historia Katariny: pobyt w południowo-
 -wschodniej Polsce 27

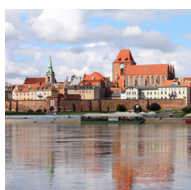
KATOWICE 29
 Quiz i ciekawostki 30
 Historia Marie: pobyt w Katowicach,
 Częstochowie i Beskidach 31

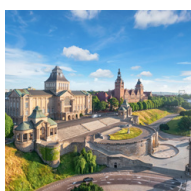
TRÓJMIASTO: GDAŃSK 33
 TRÓJMIASTO: GDYNIA 34
 TRÓJMIASTO: SOPOT 35
 Quiz i ciekawostki 36
 Historia Ozana: pobyt
 w Trójmieście 37

POZNAŃ 39
 Quiz i ciekawostki 40
 Historia Grety: życie
 w Poznaniu 41

TORUŃ 43
 Quiz i ciekawostki 44
 Historia Juana: pobyt
 w Toruniu 45

SZCZECIN 47
 Quiz i ciekawostki 48
 Historia Svena: wakacje w zachodniej
 Polsce 49

ZAKOPANE 51
 Quiz i ciekawostki 52
 Historia Noriakiego: pobyt
 w Zakopanem 53

BIAŁYSTOK I OLSZTYN 55
 Quiz i ciekawostki 56
 Historia Raviego: pobyt
 w Białymstoku i Olsztynie ... 57

ODPOWIEDZI DO QUIZÓW
 I ĆWICZEŃ 59

SŁOWNICZEK POLSKO-
 -ANGIELSKI 62

TRÓJMIASTO: GDAŃSK

Gdańsk to największe miasto w **północnej** Polsce. Leży nad Morzem Bałtyckim. Jego zwiedzanie można zacząć od pięknych ulic – Długiej i Długiego Targu. Podczas spaceru warto zobaczyć fontannę Neptuna, która stoi przed **Dworem** Artusa. Jeśli lubicie **bursztyn**, na ulicy Mariackiej znajdziecie sklepy z biżuterią z tego minerału. Bursztyn jest symbolem Gdańska i Bałtyku. Ulicą Mariacką można **dojść** do bazyliki Mariackiej, największej w Europie **świątyni** z **cegły**.

Motława i Żuraw

Chyba każdy turysta, który przyjeżdża do Gdańska, idzie na spacer nad Motławę. Nad rzeką stoi **charakterystyczny** Żuraw – największy **dźwig** portowy **śre-**

dniowiecznej Europy. Po Motławie pływają statki na Westerplatte, gdzie we wrześniu 1939 roku **rozpoczęła się druga wojna światowa**.

Stocznia Gdańska

W **stoczni** buduje się i **remontuje** statki. Stocznia Gdańska to miejsce **szczególnie** ważne dla historii Polski i całej Europy. Właśnie tutaj w 1980 roku zaczęły się **strajki robotników**, które **przyniosły zmiany** polityczne i koniec komunizmu w Europie Środkowo-Wschodniej. Historię **ruchu** Solidarność poznacie w Europejskim Centrum Solidarności.

Nauka i przyroda

Gdańsk to nie tylko historia. Znajduje się tu także interaktywne centrum nauki Hevelianum oraz zielona **dzielnica** Oliwa z parkiem Oliwskim i ogrodem zoologicznym.

Miłośnicy morza mogą **skorzystać z** wielu plaż nad Bałtykiem. Każdy, kto planuje dłuższy **pobyt** w Gdańsku, powinien zobaczyć też Gdynię i Sopot. Te trzy miasta **tworzą** razem Trójmiasto. Więcej o Gdyni i Sopocie przeczytacie na stronach 34 i 35.

Słówka

północny – taki, który znajduje się na północy
dwór – tutaj: duży dom mieszkalny, EN *manor house*

bursztyn – minerał, EN *amber*

dochodzić / dojść – przyjąć, dotrzeć do jakiegoś miejsca

świątynia – budynek sakralny, na przykład kościół

cegła – kostka z materiału budowlanego, EN *brick*

chyba – prawdopodobnie

charakterystyczny – typowy, wyróżniający się

dźwig – maszyna, która coś podnosi i przenosi

średniowieczny – związany z epoką średniowiecza, EN *medieval*

rozpoczynać się / rozpocząć się – zacząć się, mieć początek

druga wojna światowa – konflikt zbrojny na świecie w latach 1939–1945

stocznia – miejsce, w którym buduje się

i remontuje statki, EN *shipyard*

remontować / wyremontować – zmieniać,

przerabiać, na przykład dom, mieszkanie, biuro

szczególnie – zwłaszcza

strajk – protest pracowników

robotnik – pracownik fizyczny

przynosić / przynieść zmiany – wywołać zmiany

ruch – tutaj: ugrupowanie, stowarzyszenie, partia

dzielnica – administracyjna część miasta,

EN *district*

miłośnik – ktoś, kto bardzo coś lubi

korzystać / skorzystać z – używać, wykorzystywać

pobyt – to, że gdzieś jesteśmy przez jakiś czas

tworzyć – tutaj: być elementem, składać się

na coś

TRÓJMIASTO: GDYNIA

Razem z Gdańskiem i Sopotem Gdynia **tworzy** Trójmiasto. Charakterystycznym elementem **krajobrazu** Gdyni są **modernistyczne** budynki. Miasto pełni funkcję ważnego portu morskiego. Przez wiele lat **odpływały** stamtąd transatlantyki – **wielkie** statki, które płynęły przez Ocean Atlantycki.

Spacery po Gdyni

W Gdyni można pospacerować po **bulwarze** Nadmorskim – **promenadzie** nad morzem, skorzystać z plaży miejskiej oraz obejrzeć **liczne** budynki będące przykładem architektury modernizmu.

Modernizm

Modernistyczne budynki w Gdyni powstały w latach trzydziestych XX wieku. Można w nich **zauważyć** **cechy** typowe dla statków, na przykład **owalne** okna. Jedną z **perł** modernizmu jest Dworzec Morski, dziś siedziba Muzeum Emigracji.

Muzeum Emigracji

To ciekawe muzeum przedstawia **losy** Polaków, którzy z różnych **przyczyn** emigrowali z Polski i próbowali na nowo **ułożyć sobie życie** poza granicami kraju. Wielu emigrantów stało się znanych w swoich nowych **ojczyznach**, na przykład Ernest Malinowski, który budował **kolej** w Peru i Ekwadorze, czy malarka Olga Boznańska, która po **wyjeździe** z Polski **tworzyła** w Niemczech i we Francji.

Dar Pomorza i ORP Błyskawica

W Gdyni można zobaczyć **Dar** Pomorza – statek, na którym przez wiele lat **szkolili się nawigatorzy**. Dziś jest **częścią** Muzeum Morskiego i można go zwiedzać. Warto też zobaczyć ORP Błyskawicę – **okręt**, który **brał udział** w drugiej wojnie światowej.

Słówka

- tworzyć** – tutaj: być elementem, składać się na coś
- krajobraz** – wygląd jakiejś okolicy
- modernistyczny** – związany z modernizmem – kierunkiem w sztuce i literaturze przełomu XIX i XX wieku, EN *modernistic*
- odpływać / odpłynąć** – o statku: zacząć płynąć
- wielki** – bardzo duży, ogromny
- bulwar** – szeroka ulica spacerowa
- promenada** – szeroka ulica spacerowa
- liczny** – taki, którego jest dużo
- zauważać / zauważyć** – zobaczyć, dostrzec
- cecha** – właściwość, która coś charakteryzuje, EN *feature*
- owalny** – taki, który ma kształt podobny do elipsy
- perła** – tutaj: coś wyjątkowego, szczególnego
- losy** – historia, dzieje
- przyczyna** – coś, co powoduje jakiś skutek
- układać / ułożyć sobie życie** – uregulować swoje sprawy życiowe
- ojczyzna** – kraj, w którym ktoś się urodził albo którego jest obywatelem/obywatelką
- kolej** – system transportu pociągami, EN *railway*
- wyjezd** – to, że wyjeżdżamy
- tworzyć** – tutaj: pracować nad dziełami artystycznymi
- dar** – coś, co się daje, ofiarowuje
- szkolić się / przeszkolić się** – zdobywać wiedzę, umiejętności
- nawigator** – tutaj: ktoś, kto prowadzi statek
- część** – element, fragment
- okręt** – statek
- brać / wziąć udział** – uczestniczyć

TRÓJMIASTO: SOPOT

Sopot jest **częścią** Trójmiasta, tak jak Gdańsk i Gdynia. To znany **kurort** nad morzem, który już w XVIII wieku był **uzdrowiskiem**. Można tu pospacerować wśród **zieleni** oraz zobaczyć najdłuższe molo w Polsce.

Monciak

Tak **potocznie** mówi się o ulicy Bohaterów Monte Casino, czyli słynnym **deptaku** w centrum Sopotu. Znajduje się tu wiele kawiarni i restauracji. **Zatrzymajcie się** na chwilę przy budynku pod numerem 53, żeby zobaczyć Krzywy Domek o nieregularnych **kształtach**. Deptakiem możecie dojść do **sopockiego** molo.

Molo i plaże

Molo jest zbudowane z **drewna** i ma ponad 500 metrów długości. **Powstało** w latach dwudziestych XX wieku. Latem spaceruje tu wielu turystów. **W pobliżu** znajdują się szerokie **piaszczyste** plaże. Można tu uprawiać różne sporty wodne. Nad plażą **nieopodal góruje** luksusowy Grand Hotel, w którym nocowali znani artyści i politycy.

Spacery po mieście

Sopot to nie tylko molo i plaże. Warto pospacerować też po zielonych terenach, wejść do sopockiego aquaparku oraz zobaczyć jeden z najstarszych **hipodromów** w Polsce. **Miłośnicy** aktywnego **wypoczynku** mogą skorzystać ze **szlaków pieszo-rowerowych**.

Opera Leśna

Opera Leśna to amfiteatr **na świeżym powietrzu**, **otoczony** zielenią, z **doskonałą** akustyką. **Występowali** tu znani polscy i zagraniczni artyści, między innymi Bryan Adams, Whitney Houston, Elton John, Lionel Richie i Sting. Od 1961 roku w Sopocie **odbywa się** festiwal muzyczny, który dziś nosi nazwę Sopot Festival.

Słówka

- część** – element, fragment
- kurort** – miejscowość lecznicza lub wypoczynkowa
- uzdrowisko** – miejscowość, w której można leczyć choroby, także miejscowość wypoczynkowa
- zielen** – tutaj: roślinność, rośliny
- potocznie** – kolokwialnie
- deptak** – ulica, po której się spaceruje
- zatrzymywać się / zatrzymać się** – przestać iść, przestać jechać
- kształt** – forma
- sopocki** – związany z Sopotem
- drewno** – materiał do budowy pozyskiwany z drzew, EN *wood*
- powstawać / powstać** – zacząć istnieć, mieć początek
- w pobliżu** – blisko, niedaleko
- piaszczysty** – pokryty piaskiem
- nieopodal** – blisko
- górować** – być wyżej położonym
- hipodrom** – miejsce, w którym odbywają się wyścigi konne, EN *hippodrome*
- miłośnik** – ktoś, kto bardzo coś lubi
- wypoczynek** – relaks, odpoczynek
- szlak** – droga, trasa, zwykle piesza lub rowerowa
- pieszo-rowerowy** – dla pieszych i rowerzystów
- na świeżym powietrzu** – na dworze, na zewnątrz
- otoczony** – taki, wokół którego coś się znajduje
- doskonały** – idealny, perfekcyjny
- występować / wystąpić** – dawać pokaz artystyczny
- odbywać się / odbyć się** – mieć miejsce

Quiz

Wybierz właściwą odpowiedź: a, b lub c.

1 Symbolem Morza Bałtyckiego jest:

- a) tulipan.
- b) bursztyn.
- c) gołąb.

2 Dzięki Solidarności:

- a) Gdynia stała się perłą modernizmu.
- b) upadł komunizm.
- c) powstało molo w Sopocie.

3 Centrum Hevelianum znajduje się:

- a) w Sopocie.
- b) w Gdyni.
- c) w Gdańsku.

4 Gdynia jest polską perłą:

- a) modernizmu.
- b) renesansu.
- c) baroku.

5 Muzeum Emigracji znajduje się:

- a) w Sopocie.
- b) w Gdańsku.
- c) w Gdyni.

6 ORP Błyskawica to:

- a) park wodny.
- b) statek.
- c) galeria obrazów.

7 Sopot to:

- a) słynny kurort.
- b) miasto nad jeziorem.
- c) dzielnica Gdańska.

8 W Sopocie nie ma:

- a) Krzywego Domku.
- b) fontanny Neptuna.
- c) molo.

9 Które zdanie jest poprawne?

- a) „Byłem w Trójmieście”.
- b) „Byłem w Trójmiasta”.
- c) „Byłem w Trójmieście”.

10 Które zdanie jest poprawne?

- a) „Jedziemy do Trójmiastu”.
- b) „Jedziemy do Trójmiasta”.
- c) „Jedziemy do Trójmieście”.

Ciekawostki

1

W Gdańsku znajduje się Gdański Teatr Szekspirowski. **Nawiązuje** on do długiej tradycji, ponieważ sztuki Szekspira **wystawiano** w tym mieście jeszcze za życia **Mistrza**. Budynek jest **niezwykły** – jego dach otwiera się w trzy minuty. Dzięki temu aktorzy mogą grać przy świetle **dziennym**.

2

Dźwigi stoczniowe (żurawie) to charakterystyczny element krajobrazu Gdańska. Znajdują się na terenie stoczni.

Słówka

nawiązywać / nawiązać – odwoływać się do czegoś, EN *to refer to*
wystawiać / wystawić sztukę – zaprezentować spektakl, przedstawienie
mistrz – ktoś, kto osiągnął sukces w swojej dziedzinie, osoba godna naśladowania, EN *master*
niezwykły – nadzwyczajny, wyjątkowy
dzienny – taki, który jest za dnia
dźwig – żuraw, maszyna z długim ramieniem, która podnosi i przenosi ciężkie przedmioty

Historia Ozana: pobyt w Trójmieście

Przeczytaj, co mówi Ozan o pobycie w Trójmieście.

Mieszkam w Polsce już kilka lat, ale nigdy nie byłem nad Bałtykiem. Tego lata **postanowiłem** pojechać tam z żoną i dziećmi.

1 Znajomi mówili, żebyśmy nie jechali nad morze w lipcu ani w sierpniu, bo wtedy są największe tłumy. Z tego powodu zdecydowaliśmy się na czerwiec. Faktycznie nie było jeszcze zbyt wielu turystów. Moje dzieci uwielbiają **plażowanie**, więc od tego postanowiliśmy zacząć pobyt. Naszym pierwszym przystankiem był Sopot. Spędziliśmy tam cztery dni. **Pogoda dopisała**, więc codziennie chodziliśmy na plażę. Nie kąpaliśmy się jednak w morzu, bo woda była bardzo zimna. Popołudniami spacerowaliśmy po mieście. Byliśmy oczywiście na moło i na Monciaku, widzieliśmy **Krzywy Domek** i Operę **Leśną**. Moje dzieci bardzo chciały wybrać się też do aquaparku. To był świetny

pomysł – wszyscy **bawiliśmy się** tam **znakomicie!**

2 Moje dzieci **najchętniej zostałyby** w Sopocie do końca pobytu, ale ja i moja żona chcieliśmy zobaczyć jeszcze Gdańsk i Gdynię. Dużo słyszeliśmy o tych miastach. Mieliśmy zarezerwowane cztery noclegi w Gdańsku i dwa w Gdyni. Najpierw pojechaliśmy do Gdańska. Muszę powiedzieć, że **zakochałem się** w tym mieście. **Według mnie** każdy **znajdzie** tu coś dla siebie. Mnie najbardziej podobała się starówka. Mógłbym długo spacerować po jej uliczkach. Duże **wrażenie wywarło** też na mnie Muzeum **II Wojny Światowej**. Interesuję się historią i wiem, że Polska bardzo w niej **ucierpiała**. Dobrze, że są miejsca, które **pielęgnują pamięć** o takich **bolesnych wydarzeniach**. **Z kolei** moja żona była **zachwycona** Europejskim Centrum Solidarności, nie tylko samą **wystawą**, ale też architekturą tego budynku.

Dzieci również **skorzystały** z wycieczki do Gdańska, bo

wybraliśmy się na **przejażdżkę** Amber Sky. To wielkie **koło widokowe**, z którego **roztacza się wspaniała** panorama. W Gdańsku poszliśmy też do **Ośrodka Kultury Morskiej**. Jeszcze w Warszawie koleżanka mi mówiła, że jest tam świetna interaktywna sala zabaw dla dzieci. Naszym **przedszkolakiem** tak się spodobała, że nie chciały wyjść.

3 Trochę **było mi żal** wyjeżdżać z Gdańska, bo nie zwiedziliśmy wszystkiego, ale **ustaliliśmy**, że kiedyś tu wrócimy. W Gdyni obejrzelśmy bardzo ciekawe Muzeum Emigracji (zainteresowało mnie, bo sam też mieszkam poza swoim krajem) i ciekawe modernistyczne budynki. Jedliśmy rybę z frytkami, spacerowaliśmy po mieście i szukaliśmy **placów zabaw**. **Podjęliśmy decyzję**, że za rok znowu jedziemy na urlop nad Bałtyk, ale tym razem odwiedzimy mniejsze **miejsowości**.

Sopot

Gdańsk

Gdynia

Historia Ozana: pobyt w Trójmieście

Słówka

postanawiać / postanowić – zdecydować
 plażowanie – przebywanie na plaży, korzystanie z plaży
 pogoda dopisała – była ładna pogoda
 krzywy – taki, który nie jest prosty
 leśny – związany z lasem
 bawić się – tutaj: miło spędzać czas
 znakomicie – wspaniale, fantastycznie, cudownie
 najchętniej – z największą ochotą
 zostawać / zostać – tutaj: być gdzieś dłużej
 zakochać się / zakochać się – zacząć kochać, uwielbiać
 według mnie – moim zdaniem
 znajdować / znaleźć – tutaj: odkryć
 wywierać / wyrzeć wrażenie – zrobić wrażenie
 II (druga) wojna światowa – konflikt zbrojny na świecie w latach 1939–1945
 ucierpieć – ponieść szkodę
 pielęgnować – tutaj: kultywować
 pamięć – to, że o czymś pamiętamy
 bolesny – taki, który boli, powoduje ból
 wydarzenie – to, co się wydarzyło, stało z kolei – natomiast
 zachwycony – taki, który czuje zachwyt, EN *delighted*
 wystawa – ekspozycja
 korzystać / skorzystać z – tutaj: mieć pożytek
 wybierać się / wybrać się – pójść, pojechać
 przejażdżka – jazda dla przyjemności
 koło widokowe – karuzela z wagonikami, która gdzieś powoli, żeby można było oglądać widoki

roztaczać się – być widocznym na dużej przestrzeni (o panoramie, widoku)
 wspaniały – wyjątkowy, fantastyczny
 ośrodek – centrum, miejsce jakiejś działalności
 morski – związany z morzem
 przedszkolak – dziecko, które chodzi do przedszkola
 było mi żal – było mi smutno, szkoda
 ustalać / ustalić – zdecydować, umówić się na coś
 plac zabaw – miejsce na dworze, gdzie bawią się dzieci
 podejmować / podjąć decyzję – zdecydować
 miejscowość – małe miasto

Ćwiczenie 8

Odpowiedz na pytania do tekstu ze strony 37.

- 1 Dlaczego Ozan postanowił jechać nad Bałtyk w czerwcu?
- 2 Co robił Ozan z rodziną w Sopocie?
- 3 Co najbardziej podobało się Ozanowi w Gdańsku?
- 4 Co robił Ozan z rodziną w Gdyni?
- 5 Dokąd Ozan i jego żona chcą pojechać na urlop w przyszłym roku?

Tutaj wpisz odpowiedzi do ćwiczenia 8.